

Oponentský posudek na diplomovou práci M. Bumbálkové na téma „Řešení problémů v týmech – kreativní techniky“

Posuzovaná diplomová práce je zaměřena na pojetí, význam a výhody týmové práce ve vztahu k technikám, které mohou umocnit tvořivý potenciál daného týmu. Akcent je položen na přehled jednotlivých technik, jejich přínos, možnosti a nároky či slabiny. Záměru práce je přizpůsobena také její obsahová struktura. První část práce zahrnuje tři kapitoly, zaměřené na pojetí týmu (týmové role, druhy týmu, přednosti a nevýhody týmové práce), vytváření týmů (sestavování týmu, vedení týmu a etapy formování týmu) a vedení týmu (pojetí vůdcovství, charakteristické rysy lídra, základní odpovědnosti vedoucího a situační vedení). Úvodní část práce má logickou strukturu a vytváří obecné poznatkové zázemí tématu. Počáteční vymezení týmu je však značně vágní a tato skutečnost se promítá v řadě souvislostí v celé první části textu. Podle mého názoru je nutné vyrovnat se s kontexty, v nichž je termín „tým“ používán, a dále je nutné rozlišit dlouhodobě existující základní pracovní skupinu od účelově a zpravidla krátkodobě vytvořené expertní skupiny, respektive týmu. Konstatování, že tým je totéž co skupina je z hlediska přesnosti vymezení tématu nedostačující. Tato neujasněnost vede k tomu, že pojetí týmu v textu osciluje mezi základní pracovní skupinou (v podání autorky pracovní útvar – viz str. 21 vytváření týmů) a dočasně vytvořenou skupinou řešící specifický úkol. Na straně 4 je tým charakterizován jako „v zásadě malá pracovní skupina či jednotka“. Může být například firemní laboratoř, nebo primariát v nemocnici, který má 40 pracovníků považován za tým? Tento problém považuji za zásadní.

Z dílčích připomínek uvádím následující:

1. Pokud se uvedené charakteristiky skupiny mají vztahovat na pracovní skupinu (str. 4), pak postrádám některé charakteristiky typické právě pro pracovní skupinu (např. formální určení vedoucího, vymezení kompetencí a kooperačních vazeb apod.).
2. Nelze souhlasit s tvrzením, že virtuální týmy „...vznikají jen na základě neformálních aspektů ...“(str. 13). Má-li autorka na mysli pracovní týmy, pak primární jsou vždy formální aspekty, ať jsou vztahy spolupracujících jakkoliv přátelské a přeskupování týmu se děje podle relativně volných zásad.
3. Uvedené časové etapy fází vývoje formování týmu (str. 25-26) se mohou týkat, podle mého názoru, vývoje základní pracovní skupiny (útvaru) v dané organizaci. Že by se vztahovaly k situačně sestavenému týmu je velmi nepravděpodobné. V textu také postrádám pramen uvedených informací (pokud se nejedná o vlastní odhad autorky).
4. Autorka oprávněně poukazuje na terminologickou nejednotnost a odlišnost ve vymezení vůdcovství. Rezignuje však na uvedení některých společných znaků či atributů vyskytujících se v definicích uváděných v literatuře a opírá se o definici „přijatelnou pro všechny odborníky“, ovšem nejasného původu a autorství (str. 29).
5. V textu první části diplomové práce se objevuje několik formálních nedůsledností v případě, že jsou uváděni někteří autoři bez odkazu na literární zdroj (např. str. 22 Bales, str. 35 Hersey a Blanchard).

Druhá část diplomové práce je věnována zejména přehledu kreativních technik řešení problémů v pracovních týmech. Jednotlivé techniky jsou řazeny do skupin podle jejich zaměření. Autorka předkládá popis jednotlivých metod, fáze postupu jejich aplikace, pomocí obrázků ilustruje v některých případech jejich grafický záznam. Za zvlášť přínosný považuji závěrečný přehled kreativních technik s hodnotícími poznámkami v podobě konstatovaných

výhod a nevýhod (slabin) jednotlivých technik. Úroveň propracování tato část práce převyšuje část předchozí.

Poznámka k použité literatuře. Jsem toho názoru, že pregnantnějším vymezení řešeného problému (1. část práce) by prospělo zaměření na odbornou literaturu sociálně psychologickou (témata sociální skupiny/týmu a vůdcovství), jejíž zastoupení postrádám, stejně jako zastoupení zahraničních odborných pramenů v originálním jazyce.

Závěrem – posuzovaná diplomová práce je přehledového charakteru se zaměřením na podporu řešení pracovních problémů týmovým přístupem za použití technik podporujících kreativitu. Diplomandka splnila stanovený cíl práce a poukázala na možnosti a limity vybraných technik týmového řešení problémů. Doporučuji, aby diplomová práce M. Bumbákové byla předložena k obhajobě.

V Praze dne 24.8.2007

Doc. PhDr. Milan Rymeš, CSc.